

[Rosing.]

hold afpasset rådgivning på dette område er en nødvendighed, dersom større fællesskaber skal skabes i den kommende tid.

Jeg skal ved denne lejlighed ikke komme nærmere ind på andre spørgsmål end følgende to. Det første er, at man efter drøftelsen af perspektivplanudkastet i Grønlandsrådet har ændret prognosen vedrørende spørgsmålet om afvandring til Danmark. I den oprindelige plan har man regnet med, at ca. 6.000 grønlændere, indtil perioden er udløbet, skulle søge arbejde her i Danmark. I den nu trykte perspektivplan har man reduceret dette tal til 1.700. Dette kan jeg bedre lide end den første prognose ud fra den betragtning, at vi i Grønland har brug for og vil bevare så mange som muligt af de folk, som har en god uddannelse. At søge et arbejde her i landet må være en frivillig sag. Spørgsmålet indebærer også mange usikkerhedsmomenter, som afgøres af mange faktorer, vedrørende mulighederne for at få arbejde i selve Grønland i den kommende tid. Jeg er således glad for at konstatere den forsigtige vurdering, der er anlagt på dette område.

Det andet er, at det af perspektivplanen klart kan ses, at befolkningskoncentrationen fortsættes uændret. Dette finder jeg meget betænkeligt, ligesom jeg under Grønlandsdebatten sidste år har redegjort for mine synspunkter om dette spørgsmål. For at der ikke skal opstå misforståelser, vil jeg sige, at jeg var en af underskriverne af G-60s udviklingsplan, hvor man bl. a. fastslog, at det var en nødvendighed for fiskeriets udvikling, at befolkningen samlede sig på færre steder, dér, hvor fiskemulighederne fandtes og en stedlig udbygning var mulig. Men dengang var fiskerimulighederne anderledes.

Det må siges, at Danmarks indstilling til løsningen af vore problemer og de dermed forbundne store økonomiske ofre er beundringsværdig, og det har jeg takket for ved forskellige lejligheder.

I alle disse planers gennemførelse ligger en god vilje. Det kan man ikke tage fejl af. Der er sket store materielle forbedringer i det grønlandske samfund takket være denne økonomiske og menneskelige indsats, men det må ikke benægtes, at denne eksplosive udvikling er en meget hård kost for den grønlandske befolkning, der pludselig måtte

gå ind i en teknisk tidsalder, hvor de ikke havde forudsætninger for at deltage i opbygningen af Grønland i større målestok.

Den forløbne tid har således vist, at der trods materielle forbedringer er opstået mange menneskelige problemer, som penge alene ikke kan klare. Denne uheldige udvikling mærkes især i udviklingsbyerne, hvor ophobning af mange mennesker, hvis forudsætninger for at indstille sig på et moderne liv er meget forskellige, har skabt og stadig skaber alt for mange sørgelige menneskeskæbner.

Fortsættelsen af denne koncentrationspolitik vil betyde en forværring af sådanne tilstande samt af den arbejdsløshed, som perspektivplanen også må indrømme eksisterer. Men politik går ud på, at man må have mulighed for at ændre tidligere politiske beslutninger, når det viser sig, at resultaterne ikke svarer til forventningerne, især når som her indsatsen for Grønland drejer sig om at gøre det bedste for grønlænderne.

I den anledning vil jeg gerne henstille til myndighederne, at man er lydhør over for de ønsker og forslag, der sigter på at tage flere menneskelige hensyn, når perspektivplanen skal gennemføres. Efter min forståelse af situationen er det nødvendigt at dæmpe koncentrationspolitikken også på baggrund af de usikkerhedsmomenter, der er udtrykt i denne plan.

Jeg vil håbe, det må lykkes at finde balance i arbejdet med at udvikle det grønlandske erhvervsmæssige og økonomiske liv og med at skabe gode og menneskevenlige forhold for den grønlandske befolkning.

Dagmar Andreassen: Det er vist ikke for stærkt sagt, at der er en forståelseskluft i den danske befolkning. Lidt forenklet fremstillet er der en tilsyneladende meget stor gruppe, der mener, at det offentliges udgifter kan man godt sætte i vejret, når bare man udskriver mere i skat, og så er der en anden tilsyneladende meget mindre gruppe, der mener, at det offentliges udgifter kan man kun sætte i vejret, hvis man sætter produktionen i vejret. Der er ikke megen dialog de to grupper imellem, og hvis den skal skabes — og det ville efter min bedste overbevisning være en lykke — så er perspektivplanen det mulige redskab.

Der er nogle, der mener, at perspektivpla-